

Специалност: ПСИХОЛОГИЯ				
Докторска програма по Културна и диференциална психология с обучение на български език				
Докторантска година: Първа				
Семестър на обучение (римска цифра/ 3 – зимен, Л – летен)	Название на курса	Форма (л-лекции, С – семинар, У – упражнение)	Длъжност и име на преподавателя	Договор (Щ-щатен, Х – хоноруван, Г – гост-лектор)
I/ Л и/или II / 3	На български език: Диференциална психология: личност, индивидуални различия и индивидуалност	Л 60	Проф. дпсн Ирина Зиновиева	Щ

**ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
ПО КУЛТУРНА И ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ:
ЛЕКЦИОНЕН КУРС**

**ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ: ЛИЧНОСТ, ИНДИВИДУАЛНИ
РАЗЛИЧИЯ И ИНДИВИДУАЛНОСТ**

ПРОФ. Д. ПС. Н. ИРИНА ЗИНОВИЕВА

Курсът по *Личност, индивидуални различия и индивидуалност* започва с критичен анализ на главните подходи към индивидуалните различия свързани с личността и интелигентността. Следва представяне и концептуализация на индивидуалността. Във втората част на курса фокусът е поставен върху биологичните, социалните и културните рамки на индивидуалността, като за тази цел се обръща внимание на фактори като наследственост и среда, ситуация, култура и исторически контекст. Други ключови теми в тази част са различията между големи групи от хора по признаци като социална класа и пол.

Значението на глобалния свят и информационната ера за човешкия Аз, човешката действеност и произлизащите от тях форми на индивидуален капитал се разглеждат в третата част. Курсът завършва с ключови за диференциалната психология методологически теми – изследване на индивидуални случаи, изследване на близнаци, съчетаване на количествени и качествени методи, лонгитюдни изследвания, както и новите възможности, които предлагат моделирането на невронни мрежи и анализа на данни, предложени от Стивън Гросбърг.

Съдържание на курса	Хорариум
1. Индивидуални различия в интелигентността и личността – критичен анализ	8 часа
2. Екологичен подход – от личност към индивидуалност	2 часа
3. Концептуализация на индивидуалността	2 часа
4. Противоречието <i>наследственост-среда</i> в светлината на последните открития на генетиката и изследванията на мозъка	4 часа
5. Индивидуалност и култура – крос-културна перспектива	4 часа
6. Историческо развитие и индивидуализация	4 часа
7. Индивидуалност и пол – роли, стереотипи и възприемане на постиженията	4 часа
8. Социално класови различия и индивидуализация	4 часа
9. Информационната ера - нови тенденции в развитието на психиката	2 часа
10. Зависимо и независимо конструиране на Аз-а	4 часа
11. Действеност и себепредставяне	2 часа
12. Капитал на идентичността и индивидуален капитал	2 часа
13. Социалните мрежи – нови възможности за активност и себепредставяне	3 часа
14. Методологически теми в диференциалната психология	15 часа
<p>Изследвания на близнаци – организация и анализ</p> <p>Изследвания на индивидуални случаи</p> <p>Качествени методи – събиране и анализ на данни</p> <p>Лонгитюдни изследвания – организация и анализ на индивидуални данни</p> <p>Невронни мрежи рледложени от Стивън Гросбърг</p> <p>Йерархично моделиране</p>	

Основни източници

- Chamorro-Premuzic, T., von Stumm, S., Furnham, A. (Editors) (2011). *Handbook of Individual Differences*, Wiley-Blackwell.
- Cooper, C. (2010). *Individual Differences and Personality* (3rd ed.). New York: Oxford University Press.
- Spector, T. *Identically different: Why you can change your genes*. London: Phoenix.
- Zinovieva, I. (2011). *Personality and Individuality*. Sofia: LM Productions (in Bulgarian).
- Zinovieva, I. (2014). *Differential Psychology: Psychology of Individuality*. Sofia: LM Productions (in Bulgarian).

Допълнителна литература

- John, O.P., R.W. Robins, & L. A. Pervin (Eds.) (2008). *Personality: Theory and Research*. Third edition. New York: The Guilford Press.
- Emmons, R. A. (1986). Personal strivings: An approach to personality and subjective well being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 1058–1068.
- Frankl, V. E. (1962/1980). *Man's search for meaning: An introduction to logotherapy*. New York: Simon & Schuster.
- Funder, D. (2010). *The Personality puzzle* (5th ed.). New York: W.W. Norton
- Funder, D. C., & Ozer, D. J. (Eds.). (2010). *Pieces of the personality puzzle: Readings in theory and research* (5th ed.). New York: W.W. Norton.
- Higgins, E. T. (1996). Ideals, oughts, and regulatory focus: Affect and motivation from distinct pains and pleasures. In P. M. Gollwitzer & J. A. Bargh (Eds.), *The psychology of action: Linking cognition and motivation to behavior*. New York: Guilford, 91–114.
- Larsen, R.J., & Buss, D. M. (2009). *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- McCrae, R.R., & Costa, P.T. (1997) Personality trait structure as a human universal. *American Psychologist*, 52, 509-516.
- McCrae, R. R., Terracciano, A., and Members of the Personality Profiles of Cultures Project. (2005). Universal features of personality traits from the observer's perspective: Data from 50 different cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 547-561.
- Mischel, W., Shoda, Y., & Ayduk, O. (2007). *Introduction to Personality: Toward an Integrative Science of the Person* (8th ed.). Hoboken, NJ: J. Wiley & Sons.
- Miserandino, M. (2011). *Personality Psychology*, Boston, MA: Pearson Academic
- Nisbett, R. E., Peng, K., Choi, I., & Norenzayan, A. (2001). Culture and systems of thought: Holistic versus analytic cognition. *Psychological Review*, 108, 291–310.